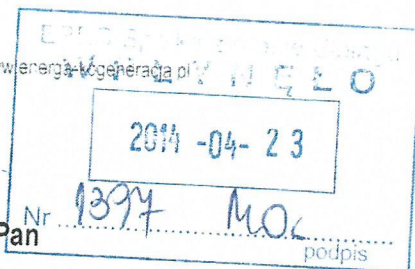

100 000 Elbląg
rejestr pism i spraw

PISMO PRZYCHODZĄCE

Numer pisma: 31819/2014/P
Wpłynęło: 2014-04-17DGKIOŚ-RGK.7012.1.2014.ISZ
23.04.14Szanowny Pan
Jerzy Wilk
Prezydent Miasta Elbląg
ul. Łączności 1
82-300 Elbląg

d/w Szanowny Pan Janusz Hajdukowski, Wiceprezydent Miasta Elbląg

Elbląg, dnia 14 kwietnia 2014 roku

Znak: EKO-DR-000025-2014

Dot. Odpowiedzi na pismo DGKIOŚ-RGK.7012.1.2014.ISZ w sprawie zapewnienia dostaw ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej miasta Elbląg.

Szanowny Panie Prezydencie,

W nawiązaniu do pisma DGKIOŚ-RGK.7012.1.2014.ISZ z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie zapewnienia dostaw ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej, zdajemy sobie sprawę jak bardzo ważne dla Pana Prezydenta są ceny ciepła systemowego w Elblągu. Dostarczanie ciepła do odbiorców za pośrednictwem sieci ciepłowniczej w Elblągu ma cechy tzw. monopolu naturalnego, gdyż strony umowy są ze sobą związane trwałą kapitałochłonną infrastrukturą produkcyjno-przesyłową. Ta sytuacja ogranicza swobodę wyboru dostawcy ciepła, jak też dostęp dostawcy do nowych odbiorców. Funkcjonowanie mechanizmów rynkowych jest w tym przypadku ograniczone.

Rozwiązanie pseudorynkowe w zakresie produkcji ciepła, polegające na dublowaniu źródeł przekłada się na wzrost nakładów oraz jednostkowych kosztów stałych, a to wprost prowadzi do wzrostu cen ciepła dla odbiorców.

W Polsce od 1997 r. obowiązuje ustawa – Prawo energetyczne, na mocy której Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (URE) realizuje zadania z zakresu regulacji gospodarki paliwami i energią, między innymi zatwierdza taryfę na ciepło. W źródłach ciepła, jakie stanowią elektrociepłownie, w których występuje tzw. skojarzona gospodarka energetyczna, czyli jednocześnie wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej (kogeneracja, ang.: Combined Heat and Power; w skrócie CHP), występuje dość skomplikowany problem określania cen ciepła i energii elektrycznej. Tym niemniej podawane są przez URE ceny benchmarkowe ciepła pochodzącego z różnego rodzaju źródeł. Cena benchmarkowa polega na porównawczym ustalaniu średniej ceny sprzedaży ciepła, na podstawie publikowanych przez Prezesa URE, do 31 marca każdego roku, cen sprzedaży ciepła, wytworzonego w należących do przedsiębiorstw, posiadających koncesje, jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji. EKO w Elblągu stosuje od 2011 roku uproszczoną metodą obliczania ceny ciepła, opartą o benchmarking, czyli od 4 lat stosuje ceny ciepła nie przekraczające poziomu cen referencyjnych określonych przez URE.

Kogeneracja jest najbardziej efektywnym sposobem wykorzystania energii chemicznej paliwa gdyż pozwala na zaoszczędzenie nawet do 30% paliwa w stosunku do generacji rozdzielonej energii elektrycznej i ciepła, jak również dzięki zmniejszeniu zużycia paliw kopalnych przyczynia się do redukcji od 25 do 30% emisji CO₂.

Poniesienie znaczących nakładów inwestycyjnych na modernizację (budowę) źródła energii i pozyskanie finansowania musi być uzasadnione minimalnym poziomem rentowności przedsięwzięcia, co musi mieć odzwierciedlenie w cenie ciepła. Z drugiej strony, z uwagi na wymagania środowiskowe i zmniejszające się darmowe limity uprawnień do emisji CO₂, zużycie techniczne eksploatowanych przez blisko 60 lat jednostek wytwórczych w elektrociepłowni Elbląg, należącej do ENERGA Kogeneracja sp. z o.o. (EKO), nie można zaniechać rozpoczęcia modernizacji – budowy nowego źródła – bez poważnych konsekwencji dla bezpieczeństwa dostaw ciepła dla mieszkańców Elbląga. Problemem jest jedynie wybór rodzaju paliwa i technologii wytwarzania oraz roli Ciepłowni przy ul. Dojazdowej w systemie ciepłowniczym, jako czynników mających istotny wpływ na ceny ciepła. Do tych czynników można zaliczyć przede wszystkim wysokość nakładów początkowych, koszty zmienne produkcji (w tym głównie koszty zakupu paliw, uprawnień do emisji CO₂ oraz sprawność wytwarzania), czy też wielkość przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej z uwzględnieniem możliwości uzyskania wsparcia finansowego produkcji energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, przy założeniu roli Ciepłowni przy ul. Dojazdowej w systemie ciepłowniczym jako źródła szczytowego.

Odnosząc się do sprawy przedłożenia:

- oceny i efektywności analizowanych wariantów inwestycyjnych,
- analizy zapotrzebowania na moc i planowaną sprzedaż ciepła i energii elektrycznej,
- analizy w zakresie kształtowania się cen produkcji ciepła jednostek nowego źródła w perspektywie 20 lat, w odniesieniu do aktualnie obowiązujących cen oraz głównych czynników ryzyka, które mogą wpływać na kształtowanie się ceny wytworzenia,

informujemy, że ENERGA Kogeneracja sp. z o.o., pismem nr EKO-DR-000027-2013 z dnia 28 marca 2013 roku, przekazała dla Elbląskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej sp. z o.o., w przeważającej mierze, przedmiotowe informacje w postaci stosownego opracowania, które również dołączamy do niniejszego pisma.

Swoje analizy w zakresie kształtowania się cen produkcji ciepła jednostek nowego źródła ENERGA Kogeneracja sp. z o.o. opiera na prognozach cen opracowanych na zamówienie ENERGA SA. Poniżej, w tabeli nr 1, podano podstawowe ścieżki cenowe: paliw, energii elektrycznej, certyfikatów i praw do emisji CO₂.

Tab. 1. Prognozy cen dla modelu "Reference Case December 2013"

Wyszczególnienie	Jedn.	Lata							
		2014	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028
Energia elektryczna	zł/MWh	154,2	167,5	187,7	204,5	232,3	255,0	269,4	290,7
Certyfikaty zielone	zł/MWh	203,9	292,9	284,1	274,1	263,4	253,2	243,4	233,9
Certyfikaty żółte	zł/MWh	144,8	164,6	144,3	112,7	79,0	55,0	39,5	28,9
Certyfikaty czerwone	zł/MWh	25,9	24,7	29,0	41,2	46,6	50,5	54,4	58,2
Węgiel kamienny	zł/GJ	10,6	10,8	11,1	11,3	11,5	11,9	12,3	12,8
Gaz wysokometanowy	zł/GJ	31,5	27,9	26,6	27,6	28,5	29,5	30,5	31,4
Uprawnienia do emisji CO ₂	zł/t	19,9	21,1	41,0	60,9	80,8	100,7	120,6	140,6

Ścieżki cenowe w znacznym stopniu uzależnione są od polityki klimatycznej Unii Europejskiej. Podstawowym dokumentem prawnym regulującym całokształt spraw związanych z gospodarką energetyczną w Polsce jest Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo Energetyczne (PE)¹. Ustawa od czasu jej uchwalenia była wielokrotnie uzupełniana i zmieniana m.in. w wyniku konieczności wdrożenia dyrektyw UE. Polska jako kraj członkowski Unii Europejskiej jest zobligowana do implementacji jej głównych celów, przy uwzględnieniu uwarunkowań krajowych, posiadanych zasobów energetycznych oraz interesów odbiorców. Mając powyższe na uwadze, podstawowymi kierunkami polskiej polityki energetycznej są²:

- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Przedstawione powyżej kierunki są ze sobą powiązane wobec czego realizacja działań związanych z energetyką wymaga podejścia kompleksowego i zrównoważonego. W taki zrównoważony rozwój wpisuje się projekt BGP-115. Budowa bloku gazowo-parowego w Elblągu przyczynić się może do zdecydowanej poprawy efektywności energetycznej, która z kolei ogranicza wzrost zapotrzebowania na paliwa i energię i w rezultacie poprawia bezpieczeństwo energetyczne regionu.

Realizacja inwestycji BGP-115 to także dywersyfikacja w zakresie wykorzystywanych paliw. W elektrociepłowni w Elblągu istnieje już nowy blok biomasowy o mocy 25MWe i 30MWt. Źródło oparte o gaz byłoby wraz Ciepłownią Dojazdowa, opartą o węgiel, systemem bezpiecznym, pozwalającym dostarczać ciepło na bazie różnego rodzaju paliw, co stanowi też niewątpliwą zaletę przy obecnym braku stabilności uwarunkowań prawnych w perspektywie co najmniej 15 lat do przodu.

Należy zaznaczyć, że jednostkowe (zł/MW) nakłady inwestycyjne na budowę węglowych, kogeneracyjnych, źródeł są około dwukrotnie wyższe od gazowych. Nakłady na budowę bloku gazowo- parowego o mocy 115 MW szacowane są na poziomie ok. 500 mln zł. Budowa bloku węglowego o podobnej mocy przekracza wartość 1 mld zł., przy czym sprawność wytwarzania energii elektrycznej bloku gazowo-parowego kształtuje się na poziomie 52%, a dla bloku węglowego nie przekracza 40%. Początkowe nakłady inwestycyjne, jak również sprawność wytwarzania energii mają duży wpływ również na ceny ciepła.

¹ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne; Dz.U. 1997 nr 54 poz. 348 z późn. zm.

² Polityka energetyczna Polski do 2030 roku; Ministerstwo Gospodarki; Załącznik do uchwały nr 202/2009 Rady Ministrów dnia 10 listopada 2009 r., s. 4, 5.

Kolejnym istotnym problemem jest emisja CO₂ i jej wielkość. Europejski Systemu Handlu Emisjami (EU ETS) jest wspólnotowym rynkiem uprawnień do emisji dwutlenku węgla. System ten został ustanowiony „w celu wspierania zmniejszania emisji gazów cieplarnianych w efektywny pod względem kosztów oraz skuteczny gospodarczo sposób”.³ Od czasu jego uruchomienia EU ETS generuje unijny sygnał cenowy dotyczący emisji CO₂, który wpływa na bieżące decyzje dotyczące działalności gospodarczej oraz strategiczne decyzje inwestycyjne i całą gospodarkę. Pojedyncze uprawnienie do emisji EUA jest równoznaczne z prawem do wyemitowania jednej tony ekwiwalentu emisji dwutlenku węgla, którego obecna cena rynkowa wynosi ok. 5 Euro i jak widać z tabeli nr 1 przewiduje się, iż będzie znacząco rosła. System ten obejmuje ok. połowę emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej.

Dyrektywa o handlu uprawnieniami do emisji CO₂⁴, wprowadza docelowy obowiązek zakupu uprawnień na otwartych wspólnotowych aukcjach. Wprowadzenie w pełni odpłatnego nabywania uprawnień jest korzystne dla elektrociepłowni w porównaniu do ciepłowni i elektrowni, bo efekt oszczędności paliwa jest tutaj powiększony o odpowiadające mu zmniejszenie zapotrzebowania na uprawnienia.

Instalacja w elektrociepłowni w Elblągu, której podstawowym paliwem jest węgiel, emituje średniorocznie około 280 tys. t CO₂. Dla porównania paliwo gazowe charakteryzuje się o ok. połowę mniejszą emisyjnością CO₂.

Technologie CHP, sprzyjające ochronie środowiska, a jednocześnie pomagające wypełnić Polsce zobowiązania wynikające m.in. z Polityki Energetycznej, Pakietu Klimatyczno-Energetycznego, czy też Dyrektywy 2012/27/UE oparte mogą być na różnych paliwach – węglu, gazie, czy też biomasie. Każde z nich ma swoje zalety oraz wady, o których wspomniano powyżej, jak również w przytoczonym już wcześniej opracowaniu. Niepewność związana z sytuacją prawną sektora energetycznego oraz z zachowaniami na rynku energetycznym na dłuższą metę zniechęca do jakichkolwiek inwestycji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej.

Podjęcie ostatecznej decyzji dot. budowy nowego bloku energetycznego BGP-115 w Elblągu przez Zarząd ENERGA Kogeneracja i ENERGA Wytwarzanie będzie możliwe po podpisaniu wieloletniej umowy na dostawę ciepła (co najmniej na okres 20 lat), ujmującej także optymalizację pracy źródeł pod kątem produkcji w kogeneracji, co zapewni dla EKO także odbiór ciepła i w efekcie umożliwi produkcję w skojarzeniu na poziomie zapewniającym zwrot, poniesionych na budowę nowego źródła, nakładów inwestycyjnych. EKO gotowe jest zawrzeć w niniejszej umowie formułę cenową, uzależniającą ceny ciepła od cen paliw, uprawnień do

³ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Stan europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla w 2012 r.; Bruksela, 14.11.2012; s. 3.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniająca Dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (tzw. dyrektywa ETS).

emisji i systemu wsparcia, poza obowiązującym w naszym kraju systemem regulacji cen ciepła przez organ państwowy jakim jest URE.

Po raz kolejny pragniemy zaznaczyć, że w przypadku braku gwarancji odbioru ciepła ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. nie podejmie decyzji o budowie nowego bloku energetycznego, co może doprowadzić do sytuacji, iż po 2017 roku system ciepłowniczy miasta Elbląg będzie posiadał deficyt mocy przekraczający 100 MWt.

Mając powyższe na uwadze, proszę o zajęcie jednoznacznego stanowiska w przedmiotowej sprawie, gdyż nie możemy, w obecnym stanie prawnym, przyjąć na siebie odpowiedzialności zapewnienia dostaw ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej Elbląga w odpowiedniej ilości po roku 2017.

W celu przekazania Panu Prezydentowi dalszych wyjaśnień pozostajemy do stałej dyspozycji.

Z pozdrowieniami

Prezes Zarządu

Marek Dec

Załącznik: -

Opracowanie – Budowa bloku gazowo-parowego w EC Elbląg. Projekt BGP-115.